

En la pàg. 40, dalt, Giulietta Masina, amb Alberto Sordi. Baix, «Los banalizadores del desierto», Secció Oficial, de Nacher Kremir. En la 41, dues mostres del cycle dedicat a les folkloriques que podrem veure enguany.

MOSTRA DEL CINEMA A VALÈNCIA

A la recerca d'un espai propi

La setmana passada es va inaugurar a València la V Mostra de Cinema. Hem volgut situar-ne les coordenades en un primer pas, abans de fer-ne el balanç definitiu.

Ferran Marín

Dissabte passat, mitja hora abans que els pirotècnis francesos, maltesos i valencians van omplir el passeig de l'Albereda de trons, lluminàries, esclafits i canyes, al Festival Internacional de Pirotècnia, es va inaugurar solemnement la sisena edició de la Mostra de València-Cinema del Mediterrani. Vam redactar aquestes línies unes hores abans. Ben segur, però, que Giulietta Masina haurà recollit els obsequis de l'alcalde de la ciutat de València, del regidor Garcés, de Francesc Carrasco, i del selecte públic convidat a aquest acte. No sabem si Federico Fellini haurà acompanyat la seua dona en les sales

Martí. Escrivim aquelles ratlles —es l'adorable tirania dels tancaments d'edició de totes les revistes del món occidental: tots els esdeveniments arriben quan cal deixar enllestit el número corresponent...— abans de la sessió inaugural de la Mostra; no disposem de la bola de vidre premonitòria i els serveis de futurologia que tenim contractats són de vacances. És per això que deixarem la crònica dels esdeveniments inaugurals per a la setmana propera; i ara, doncs, a una altra cosa...

Cicles, promls, llibres

Ja oferíem a la nostra clientela, la passada setmana, un important avanç al voltant de les múltiples activitats que la Mostra de València

—abans mostra del Cinema Mediterrani, no ho oblideu— generarà fins a l'acte de clausura, en el qual es projectarà el *Karnabal* que Carles Mira i Els Comediants han preparat per a delectació i relaxació del personal. És l'hora de fer una mirada al concepte global del festival respecte a la matèria que, majoritàriament, el compon: les pel·lícules.

Pel que fa a la Secció Oficial, ens trobem amb títols d'autèntic interès. L'edició anterior de la Mostra tinguerem la insòlita oportunitat, única als festivals cinematogràfics de l'Estat espanyol, de veure una amena selecció de la producció més sinistra del Mediterrani, la d'Albània; enguany, els albanesos mesuraran les forces amb la resta de països de la Mediterrània amb el film *Duaje emerin tënd*, d'Ibrahim Muça i Kristaq Mitro. Com que es presenta en versió origi-

nal, amb subtítols (en castellà, és clar...), convidem la feligresia a marcar-se un parell de caçalletes al bar del costat del cinema i, després, fer el viatge simbòlic cap a les terres albaneses. Us desitgem sort.

Un dels cineastes capdavanters de la cinematografia turca, Serif Gören, serà igualment present a la Secció Oficial amb *Firar*; potser arribe amb ell una de les grans sorpreses de la Mostra. Capdavantera també del seu país, el Líban, és Jocelyne Saab —guanyadora d'un premi en la Mostra anys enrere—, la qual ens oferirà *Gazl el banat*. Atenció també a aquest títol; la Saab es una cineasta amb una sensibilitat i amb un sentit del «tempo» cinematogràfic veritablement inusuals.

Destaquem el parell de països més esperats i de major èxit (junt amb Iugoslàvia) en la Mostra: Itàlia i França. La representació italiana ens vindrà de la mà de Pupi Avati i Ivo Barnabó, amb *Impiegati* i *Il lungo inverno*, de les quals un servidor no té massa referències. Si en té, però, de dos vells fondistes de la cinematografia francesa, com Michel Deville —el d'aquell meravellós *Voyage en douce*— i René Allio —*Moi, Pierre Rivière*...—. Allio ve a la Mostra amb *Le matelot 512* i, Deville, amb *Péril en la demeure*. Admetem apostes: ¿Quina de les dues pel·lícules obtindrà guardó?

Acabem amb la Secció Oficial amb la participació espanyola. Espanya competirà amb un nou realitzador —Juan Caño— i un dels cineastes més estimulants de la cinematografia catalana —Francesc Bètriu—. Els dos films vénen una mica marcats pel no excessivament cordial tractament de la crítica. Alguns s'han referit a la pel·lícula de Juan Caño, *Caso Cerrado*, parlant d'avoriment i manca de ritme; Bètriu tampoc no ha rebut massa lloances, tot i reconèixer la qualitat de *Requiem por un campesino español*, que esperem que ens serà presentada en versió original catalana.

De la Secció Informativa, podem esperar qualsevol cosa. La llebre pot saltar en qualsevol film. Únicament, a priori, recomanaria amb certa vehemència la visió del darrer film d'Eloy de la Iglesia, *Otra vuelta de tuerca*, una nova versió de la fantàstica novel·la d'Henry James. Eloy —un personatge molest, acusat de moltes coses, de la dreta més ultramuntana a l'esquerra més xafardera, quan la realitat és que potser es tracta de l'únic cineasta espanyol que, treballant establement, diu les coses des de posicions autènticament radicals— ha fet una relectura de James i del *The innocents*, de Jack Clayton, adaptant la història a la realitat basca, i substituint el paper de la institutriu per un autoritari tutor ex-seminarista. Confiam en *Otra vuelta de tuerca*; Eloy de la Iglesia és sempre una garantia.

Ja en la secció que recull pel·lícules que no podrien entrar en una altra part, per les seues característiques, recomanem dos films ben distints i

units pel nexa del rigor dels seus directors. Són, d'una banda, *Los paraísos perdidos*, de Basilio Martín Patino, i de l'altra, *La Guerilhera*, del desaparegut Pierre Kast, al qual la Mostra dedicà l'any passat l'edició d'un text d'allò mes aclaridor al voltant del fenomen de la «nouvelle vague».

El cinema algerià —present des del inici en la Mostra— serà a València amb una selecció antològica de set títols, entre els quals ens permetem de recomanar *Chronique des années de braise*, de Mohammed Lakhdar Ha-

converteix, potser, en el festival de cinema que major quantitat de publicacions trau anualment al mercat. Junt amb l'edició diària del butlletí diari *Mostranotícies*, de distribució gratuïta als punts de venda de la Mostra i als hotels, els restaurants, les institucions i les sales d'exhibició, veuran la llum un bon grapat de publicacions: el tradicional catàleg de films participants; un text de Tullio Kezich, dedicat a la figura de Giulietta Masina; una recopilació de treballs sobre el tema «La Guerra Civil espanyola i el cinema», i un quadern amb texts dels participants al cicle —el punt més discutible i criticable d'enguany— sobre «Les estrelles al cinema folklòric espanyol».

A València es somla més...

A diferència d'anteriors edicions, la d'enguany no passarà sense pena ni glòria per la nostra ciutat: tanques publicitàries, falques radiofòniques, insercions en premsa diària i especialitzada, cartells als autobusos, material gràfic de qualitat, han inundat literalment la ciutat en aquests dies. Ja ens referíem també la passada setmana al caire populista que, gradualment, anava prenent el festival; un populisme que, a la llarga, pot resultar perillós. Si d'allò que es tracta és de fer un festival especialitzat, amb el Mediterrani com a territori de cobertura, que siga capaç d'oferir una bona programació sense cap tipus de concessions, en definitiva, convertir el cap i casal en «una ciutat de cine», durant uns quants dies de la tardor, no crec que siga el millor camí l'organització de cicles muntats amb fràgil o inexistent metodologia, com el dedicat a les folklòriques.

La Mostra, al llarg del seus anys d'existència, ha lluitat per trobar un espai que ja li és propi. Es tracta, ara, de plantejar la coherència com a premissa de treball, sempre i en tots els casos. Queden a la Mostra moltes qüestions per modificar i replantejar: un major criteri en l'organització dels cicles especialitzats, un major estudi de la realitat del cinema que es pretén fer a les nostres terres, una major presència al llarg de tot l'any, un pressupost més adequat a les necessitats del certamen, un equip més nombros i amb tasques millor definides...

De la Mostra, de les seues pel·lícules, dels personatges que hi passen, dels seus problemes i mancances (i, és clar, dels seus excessos), en parlarem ben aviat. □

mina, i *Le premier pas*, de Mohammed Buomari.

Una important novetat al festival és la dotació econòmica dels premis pel que fa als films de la secció oficial: Palmera d'Or, d'Argent i de Bronze, o siga, un milió, sis-centes mil i quatre-centes mil pessetes, respectivament. La resta de premis seran mencions honorífiques —quatre—, i el premi Pierre Kast, al millor guió.

Cal no oblidar que la Mostra continua amb la política editorial, que la